

Utorok 29. mája 2018

P8_TA(2018)0211

Uplatňovanie nástrojov SPP pre mladých poľnohospodárov v EÚ po reforme v roku 2013

Uznesenie Európskeho parlamentu z 29. mája 2018 o uplatňovaní nástrojov SPP na podporu mladých poľnohospodárov v EÚ po reforme v roku 2013 (2017/2088(INI))

(2020/C 76/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2393 z 13. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, nariadenie (EÚ) č. 1307/2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a nariadenie (EÚ) č. 652/2014, ktorým sa stanovuje hospodárenie s výdavkami týkajúcimi sa potravinového reťazca, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu ⁽³⁾,
- so zreteľom na štúdiu s názvom Mladí poľnohospodári: vykonávanie politiky po reforme SPP z roku 2013 zadanú jeho tematickou sekciou B – štrukturálne politiky a politika súdržnosti – a prezentovanú na schôdzi výboru AGRI 23. novembra 2017,
- so zreteľom na svoje vypočutie na tému Vykonávanie politík týkajúcich sa mladých poľnohospodárov v nadväznosti na reformu SPP z roku 2013, ktoré sa konalo 23. novembra 2017,
- so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 10/2017 s názvom Podpora EÚ pre mladých poľnohospodárov by mala byť lepšie zacielená na posilnenie účinnej generáčnej výmeny,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. apríla 2017 o súčasnom stave koncentrácie poľnohospodárskej pôdy v EÚ: ako uľahčiť prístup poľnohospodárov k pôde ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na štúdiu Európskej rady mladých poľnohospodárov (CEJA) s názvom Mladí poľnohospodári majú kľúčový význam v rámci budúcej SPP, ktorá bola zverejnená 17. mája 2017,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho výboru regiónov na tému Podpora mladých európskych poľnohospodárov ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe schvaľovania vypracovania iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,
- so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a na stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A8-0157/2018),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 608.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 350, 29.12.2017, s. 15.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0197.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 207, 30.6.2017, s. 57.

Utorok 29. mája 2018

- A. keďže v EÚ je iba približne 6 % všetkých osôb prevádzkujúcich poľnohospodársky podnik mladších ako 35 rokov a viac ako polovica má viac ako 55 rokov a keďže rozdiely medzi štátmi sú veľké;
- B. keďže tieto údaje sa za uplynulé desaťročie výrazne nezmenili, pričom percentuálny podiel mladých poľnohospodárov klesá a starnutie poľnohospodárskeho obyvateľstva je vážny problém; keďže stav generáčnej výmeny v poľnohospodárstve sa značne líši od jedného členského štátu k druhému, a preto sa vyžaduje pružný a diverzifikovaný prístup;
- C. keďže všade, už viac ako 50 rokov, rozvoj poľnohospodárstva podporovaný vďaka spoločnej poľnohospodárskej politike (SPP) prispel k rozšíreniu, koncentrácii podnikov a silnej kapitalizácii výrobných aktív, v dôsledku čoho je v prípade niektorých podnikov zložité odovzdať a/alebo sprístupniť ich mladým ľuďom vzhľadom na výšku kapitálu potrebnú na ich prevzatie;
- D. keďže starnutie pracovnej sily v poľnohospodárstve je obzvlášť akútne v odvetviach chovu hospodárskych zvierat, najmä v odvetví chovu oviec a kôz, vzhľadom na existujúce obmedzenia jeho ziskovosti;
- E. keďže v rokoch 2007 – 2013 sa počet mladých poľnohospodárov v celej EÚ znížil z 3,3 na 2,3 milióna a plocha poľnohospodárskych podnikov obrábaná mladými poľnohospodármi sa počas tohto obdobia znížila z 57 na 53 miliónov hektárov;
- F. keďže v kontexte demografických zmien, akými sú vyludňovanie a starnutie obyvateľstva vo vidieckych oblastiach, je dôležité vytvoriť príležitosti na to, aby sa poľnohospodárstvo stalo moderným a príťažlivým odvetvím s cieľom podnieť mladých ľudí, aby hľadali profesionálne uplatnenie v poľnohospodárstve;
- G. keďže vládne silné súperenie o prístup k pôde medzi mladými ľuďmi, ktorí sa chcú venovať poľnohospodárstvu, a poľnohospodármi, ktorí sú už dobre etablovaní, a v niektorých prípadoch dokonca medzi mladými ľuďmi a investičnými spoločnosťami, ktoré sa začali zaujímať o poľnohospodárstvo;
- H. keďže v budúcnosti dôjde k ohrozeniu celého modelu rozvoja poľnohospodárstva založeného na rodinných poľnohospodárskych podnikoch;
- I. keďže SPP zohráva v tomto smere kľúčovú úlohu;
- J. keďže generáčna výmena v poľnohospodárstve je problém spájajúci dva aspekty, konkrétne ťažkosti mladých ľudí pri začatí poľnohospodárskej činnosti a problémy súčasnej generácie poľnohospodárov pri zanechaní tejto činnosti, a keďže nedostatok mladých ľudí, ktorí našli profesionálne uplatnenie v poľnohospodárstve, ohrozuje ekonomickú a sociálnu udržateľnosť a rast vidieckych oblastí, ako aj potravinovú sebestačnosť a potravinovú bezpečnosť v EÚ; keďže uspokojujúva hospodárska situácia je prvou podmienkou toho, aby sa poľnohospodárstvo stalo príťažlivým;
- K. keďže najnovšia reforma SPP potvrdila a zaviedla celý rad nástrojov, ktoré možno nakombinovať a prispôsobiť vzhľadom na vnútroštátne okolnosti v členských štátoch, najmä povinné platby pre mladých poľnohospodárov v rámci prvého piliera (6,9 miliardy EUR pre 180 000 mladých poľnohospodárov) a v rámci druhého piliera opatrenia ako pomoc na začatie podnikateľskej činnosti, prístup k financovaniu a úverom alebo možnosť zriadiť tematický podprogram pre mladých poľnohospodárov (2,6 miliardy EUR);
- L. keďže nie všetky členské štáty EÚ skutočne uplatňujú politiku súvisiacu so začatím činnosti v poľnohospodárstve a nie všetky z nich využívajú všetky nástroje, ktoré ponúka SPP na podporu mladých poľnohospodárov, predovšetkým opatrenie v rámci druhého piliera týkajúce sa pomoci na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov;
- M. keďže mladé ženy, ktoré prevzali zodpovednosť za riadenie poľnohospodárskeho podniku, predstavujú len malý podiel medzi mladými poľnohospodármi, avšak nie sú homogénnou skupinou, a preto majú rôzne potreby pri začatí vykonávania tohto povolania;
- N. keďže generáčna obnova by malo byť jednou z kľúčových priorít pre budúcu SPP, ktorá stanovuje spoločný politický rámec na vnútroštátne prispôbené stratégie, a keďže podpora generáčnej obnovy je nevyhnutnou podmienkou na udržanie poľnohospodárstva v celej EÚ a na zachovanie príťažlivosti vidieckych komunít a života v nich, najmä tým, že sa posilní rozmanitosť poľnohospodárskych podnikov a podporí sa udržateľné rodinné farmárčenie;

Utorok 29. mája 2018

- O. keďže prístup k pôde bolo označený za jednu z hlavných prekážok pre mladých poľnohospodárov a nových účastníkov, ktorá pretrváva niekoľko rokov a vyžaduje si skutočné riešenia; keďže prístup k pôde zvykne byť obmedzený, najmä na jednej strane úbytkom poľnohospodárskej pôdy v dôsledku zástavby, urbanizácie, cestovného ruchu, projektov infraštruktúry, zmeny použitia a rozširovania púšťa spôsobeného zmenou klímy a na druhej strane koncentráciou pôdy; keďže špekulatívne ceny predstavujú vážny a čoraz viac znepokojujúci problém pre nových účastníkov a mladých poľnohospodárov v mnohých členských štátoch; keďže súčasná podpora, hoci uľahčuje prístup k finančným prostriedkom alebo kapitálu, nerieši podstatnú otázku získania prístupu k pôde s cieľom vytvoriť nový poľnohospodársky podnik;
- P. keďže noví účastníci, ako sú mladí poľnohospodári, sú obzvlášť citliví na nestálosť cien a keďže čelia dodatočným ťažkostiam v prístupe k financovaniu z bánk alebo iných úverových programov, a to pre nedostatok finančných aktív, ktoré sa majú použiť ako zábezpeka;
- Q. keďže podpora z EÚ pre mladých poľnohospodárov by mali byť lepšie zameraná s cieľom zabezpečiť generačnú obnovu a boj proti poklesu počtu podnikov a ich koncentracii;
- R. keďže napriek podporným opatreniam EÚ stále pretrvávajú problémy, ktorými sa treba zaoberať, pri usídľovaní mladých poľnohospodárov a generačnej obnove v odvetví poľnohospodárstva v EÚ;
- S. keďže medzi novými účastníkmi sú ženy označené za primárnych poľnohospodárov vo väčšej miere ako v poľnohospodárstve vo všeobecnosti;
- T. keďže demografická situácia v niektorých regiónoch EÚ je veľmi nevyvážená, lebo v nich žije len málo mladých ľudí alebo žiadni mladí ľudia;
- U. keďže mladí poľnohospodári a noví účastníci predstavujú dôležité zdroje inovácií a podnikania v poľnohospodárstve, čo prináša výhody ako zavádzanie nových poznatkov alebo techník, rozvoj nových obchodných modelov založených na konečných používateľoch, rozvoj udržateľnejších poľnohospodárskych systémov, rozvoj nových organizačných modelov (napr. podielové hospodárenie, predbežné financovanie, crowdsourcing), nárast spojení medzi poľnohospodárstvom a miestnym spoločenstvom a prispôbenie tradičných znalostí rozvoju obchodných inovácií (napr. remeselné výroby potravín);
- V. keďže veľké časti horských regiónov čelia osobitným ťažkostiam v dôsledku nižších investícií, osobitných podmienok a zložitého reliéfu krajiny, čo odrádza mladých ľudí od prevádzkovania fungujúcich podnikov alebo zakladania nových podnikov v týchto regiónoch;
- W. keďže z toho vyplýva potreba, aby štátne a regionálne orgány zväzili pružnejší prístup pri uplatňovaní mechanizmu „mladého poľnohospodára“ v krajinách s takýmito regiónmi;
- X. keďže noví účastníci zvyčajne prevádzkujú menšie poľnohospodárske podniky, a teda majú sťažený prístup k vstupom za konkurencieschopné ceny a len ťažko dokážu vyprodukovať množstvá potrebné na dosiahnutie úspor z rozsahu;
- Y. keďže 80 % dotácií v rámci SPP je rozdelených iba 20 % poľnohospodárskych podnikov v EÚ a skutočné rozdelenie dotácií by mohlo byť ešte nerovnejšie, lebo dostupné štatistické údaje neumožňujú stanoviť, kto vlastní a kontroluje poľnohospodárske podniky;
- Z. keďže v manifeste mladých poľnohospodárov, ktorý v roku 2015 vydala Európska rada mladých poľnohospodárov, sa požaduje: prístup k pôde a úverom prostredníctvom verejných podporných opatrení; regulácia s cieľom obmedziť nekalé obchodné praktiky v potravinovom dodávateľskom reťazci; zavedenie opatrení na obmedzenie nestálosti príjmov mladých poľnohospodárov a podpora investícií a prístupu k pôde s cieľom zabezpečiť a chrániť pôdu a optimalizovať využívanie pôdy mladými poľnohospodármi na účely produkcie potravín;
- AA. keďže mladí poľnohospodári majú kľúčový význam pre udržateľné, diverzifikované a inkluzívne odvetvie poľnohospodárstva a podpora ich prístupu k poľnohospodárskej činnosti prispieje k zabezpečeniu budúcnosti výroby potravín a ochrany životného prostredia a vidieckych oblastí;

Utorok 29. mája 2018

- AB. keďže extrémna nestálosť cien poľnohospodárskych produktov je hlavnou prekážkou pre tých, ktorí by si chceli založiť poľnohospodársky podnik, čo ich často vedie k zameraniu sa na výroby pre špecifickú skupinu zákazníkov s bezpečnejšími ziskovými maržami;
- AC. keďže v práve EÚ sa uznávajú pojmy „mladí poľnohospodári“ a „poľnohospodári, ktorí začínajú vykonávať poľnohospodársku činnosť“;
- AD. keďže koncentrácia pôdy je proces, ktorý sa výrazne zintenzívňuje; keďže medzi rokmi 2005 a 2015 sa počet poľnohospodárskych podnikov znížil približne o 3,8 milióna, zatiaľ čo ich priemerná veľkosť vzrástla o 36 %;
- AE. keďže vo vyhlásení 2.0 z Corku zo 6. septembra 2016 boli vyjadrené obavy týkajúce sa vylučovania vidieka a odchodu mladých ľudí z vidieckych oblastí a potreba zabezpečiť, aby vidiecke oblasti a komunity (vidiek, poľnohospodárske podniky, dediny a malé mestá) zostali príťažlivé pre život a prácu tým, že sa zlepši prístup k službám, ako sú školy, nemocnice vrátane materských služieb, širokopásmové pripojenie a rekreačné zariadenia spolu s príležitosťami pre obyvateľov vidieka podporovať podnikanie v tradičných vidieckych odvetviach a aj v nových odvetviach hospodárstva;
- AF. keďže generačná obnova závisí predovšetkým od skutočnej vôle zvolených politikov (EÚ a členských štátov) a príslušných odborníkov a najmä starších ľudí; keďže táto vôľa predpokladá ambicióznú a koherentnú komplexnú politiku – čo v skutočnosti nie je aktuálne – zahŕňajúcu nástroje SPP a aj rôzne vnútroštátne politické nástroje v tak rozličných oblastiach, ako napr. pôda, financovanie, režimy držby pôdy a stratégie štruktúry poľnohospodárskych podnikov, zdaňovanie, dedičské právo, systémy dôchodkového zabezpečenia, odborná príprava atď.;
- AG. keďže v súčasnosti mladí poľnohospodári v EÚ súťažajú v rýchlo sa rozvíjajúcom odvetví poľnohospodárstva; keďže inovácie, výskum a presné poľnohospodárstvo majú potenciál zlepšiť poľnohospodárske výnosy a zároveň umožniť lepšie riadenie zdrojov;
- AH. keďže počet predložených žiadostí o opatrenie týkajúce sa začatia činnosti mladých ľudí v poľnohospodárstve v rámci druhého piliera SPP v niektorých členských štátoch presiahol hodnotu celkových nových poľnohospodárskych podnikov stanovenú v programovom období 2014 – 2020;
- AI. keďže mladí poľnohospodári, ktorí rovnako ako všetci ostatní poľnohospodári v EÚ produkujú svoje výrobky na jednotnom európskom trhu a uvádzajú ich na tento trh, nemajú rovnaké podnikateľské alebo úverové podmienky vo všetkých členských štátoch;
- AJ. keďže boli vytvorené iniciatívy ako Opatrenia EÚ pre inteligentné obce;
- AK. keďže vidiecke oblasti musia zostať obývané, a to mladšími ľuďmi v produktívnom veku aj staršími osobami;

Odporúčania*Rozpočet a prístup k financiam*

1. podporuje vzhľadom na nadchádzajúcu reformu zachovanie silnej SPP, ktorá by predstavovala najpríťažlivejší stimul pre mladých ľudí, ktorí chcú vykonávať poľnohospodársku činnosť;
2. požaduje vykonávanie nedávnych rozhodnutí prijatých v rámci nariadenia (EÚ) 2017/2393 a to, aby podpora pre „režim mladých poľnohospodárov“ pokračovala zvýšením maximálnej úrovne pridelovania prostriedkov z vnútroštátnych zdrojov nad 2 % povinných platieb (v rámci prvého piliera) a zvýšením miery podpory v rámci druhého piliera s cieľom podporiť generačnú obnovu; zdôrazňuje, že posilnenie opatrenia pomoci pre začínajúcich mladých poľnohospodárov (granty pre mladých poľnohospodárov) by sa malo zväziť v každej budúcej SPP;
3. víta skutočnosť, že podľa nariadenia (EÚ) 2017/2393 majú členské štáty možnosť zvýšiť pridelovanie prostriedkov pre mladých poľnohospodárov v rámci prvého piliera až do výšky 50 % existujúcich prahových hodnôt (predtým 25 %); odporúča, aby sa lehota, v ktorej poľnohospodársky podnik môže využiť túto podporu, predĺžila s cieľom podporiť generačnú obnovu; víta tiež rozhodnutie preskúmať – prostredníctvom nariadenia (EÚ) 2017/2393 – obmedzenie prístupu k podpore poskytovanej v rámci prvého piliera, pričom by sa prístup predĺžil zo súčasných päť rokov na desať rokov od založenia podniku;

Utorok 29. mája 2018

4. víta možnosť, ktorá sa mladým poľnohospodárom poskytuje v nariadení (EÚ) 2017/2393, ktorí môžu získať pomoc na rozvoj vidieka v prípade ich prvého podnikania v oblasti poľnohospodárstva znásobením podpory, keď zakladajú podnik spoločne s inými poľnohospodármi, čo platí aj pre poľnohospodárov starších ako 40 rokov v záujme podpory generačnej výmeny a pre mladých poľnohospodárov;
5. konštatuje, že nástroje SPP v prospech mladých poľnohospodárov by sa mali zamerať na osobitné potreby mladých poľnohospodárov vrátane ich hospodárskych a sociálnych potrieb;
6. odporúča, aby sa podpora rozlišovala aj podľa veku mladých poľnohospodárov a ich úrovne odbornej prípravy;
7. víta vytvorenie poľnohospodárskeho záručného nástroja, ktorý navrhli Komisia a Európska investičná banka (EIB) v marci 2015 a ktorý by mal uľahčiť mladým poľnohospodárom prístup k úverom; odporúča, aby sa prístup k financovaniu zlepšil dotovanými úrokovými sadzbami pôžičiek pre nových účastníkov, a to aj v prípade pôžičiek od súkromných finančných subjektov, a najmä zavádzaním finančných nástrojov na vyplácanie bezúročných pôžičiek na investície mladých poľnohospodárov; žiada zlepšenie spolupráce s EIB a Európskym investičným fondom s cieľom podporiť vytvorenie finančných nástrojov zameraných na mladých poľnohospodárov vo všetkých členských štátoch;
8. domnieva sa, že treba podporovať nové formy kolektívneho financovania v poľnohospodárstve, ktoré sa už v EÚ využívajú pri prenose vlastníctva pozemkov a dajú sa kombinovať s týmito novými finančnými nástrojmi;
9. odporúča, aby sa zlepšilo posudzovanie úverovej bonity poľnohospodárskych podnikov bankami a úverovými inštitúciami, a to aj oceňovaním finančných nástrojov v rámci SPP;
10. odporúča, aby sa zlepšila dostupnosť možností, ktoré poskytujú európske štrukturálne a investičné fondy, popri podpore v rámci SPP, v oblasti tvorby a vykonávania finančných nástrojov synergicky formou pôžičiek, záruk alebo kapitálových fondov, a to s cieľom poskytnúť mladým poľnohospodárom prístup k financovaniu; poznamenáva, že spoľahlivý poľnohospodársky podnikateľský plán je obvykle nevyhnutnou súčasťou získavania finančných prostriedkov, a domnieva sa, že by sa mali uplatňovať normy obozretnej úverovej politiky; zdôrazňuje potrebu mediácie v súvislosti s poľnohospodármi, a preto odporúča, aby podporu dopĺňalo poskytovanie služieb kvalifikovaného a nezávislého finančného poradenstva,
11. zdôrazňuje potrebu, aby členské štáty viac podporovali režim pre mladých poľnohospodárov, a požaduje posilnenie spolupráce medzi štátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi s cieľom šíriť informácie o podporných nástrojoch pre mladých poľnohospodárov;
12. vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia na podporu investícií do inteligentného poľnohospodárstva s cieľom zlepšiť prístup mladých poľnohospodárov k technologickému pokroku;

Správa a zjednodušenie vykonaných opatrení

13. víta skutočnosť, že reformou SPP na roky 2014 – 2020 sa zaviedli nové opatrenia na podporu mladých poľnohospodárov pri zakladaní poľnohospodárskych podnikov; vyjadruje znepokojenie nad tým, že miera administratívnej záťaže často bráni zavádzaniu týchto opatrení; konštatuje, že celková správa priamych platieb a opatrení PRV sa vníma ako veľmi komplexná a náročná, najmä pre nových účastníkov, ktorí nie sú oboznámení so systémom platieb; odporúča, aby sa vyvinula väčšie úsilie o zjednodušenie postupov a skrátenie času potrebného na schválenie platby;
14. víta zmeny na podporu mladých ľudí zavedené nariadením (EÚ) 2017/2393, ktoré spočívajú v zlepšení ich prístupu k finančným nástrojom a v stanovení zvýšenia jednotnej platby v rámci prvého piliera;
15. požaduje, aby sa systematicky poskytovala poradenská podpora, najmä pre mladých ľudí, ktorí nepochádzajú z vidieckych oblastí;
16. blahoželá Komisii k jej zámeru prehĺbiť opatrenia na podporu generačnej obmeny v rámci nadchádzajúcej reformy SPP, domnieva sa však, že na tieto nové iniciatívy by sa mali vyčleniť dostatočné zdroje z rozpočtu EÚ, pretože inak neprinesú želaný stimulačný účinok;

Utorok 29. mája 2018

17. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou koordináciou platieb pre mladých poľnohospodárov a opatrení podpory na začatie činnosti, ktoré spravujú rôzne orgány;
18. vyzýva Komisiu, aby vypracovala komplexnejší prístup, ktorý umožní väčšiu súčinnosť podporných opatrení v rámci prvého a druhého piliera, a zdôrazňuje, že podporné opatrenia z druhého piliera by mali vykonávať všetky členské štáty;
19. konštatuje, že väčšina novovytvorených poľnohospodárskych podnikov sa nachádza v konkurenčnom prostredí s rýchlo sa meniacimi podmienkami; odporúča poskytnúť poľnohospodárom v EÚ väčšiu pružnosť, aby vo svojich podnikateľských plánoch mohli zareagovať na meniace sa podmienky na trhoch; domnieva sa, že by sa mali zväziť zmeny splátok;
20. poznamenáva, že členské štáty majú možnosť uplatňovať ďalšie nástroje prostredníctvom oboch pilierov SPP, a nabáda členské štáty s osobitnými geografickými problémami, ako sú horské alebo v niektorých prípadoch znevýhodnené regióny, aby pri poskytovaní pomoci mladým poľnohospodárom, ktorí chcú pracovať v týchto regiónoch, zväzili zavedenie koeficientu násobenia (napr. 2) zohľadňujúceho počet úrod ročne alebo rozsah plodín, ktoré tam možno pestovať, s cieľom stimulovať činnosť v týchto regiónoch v snahe riešiť demografické výzvy v nich;
21. poukazuje na to, že nekalé obchodné praktiky v potravinovom dodávateľskom reťazci, ktorých zavedenie umožňuje kupujúcemu a/alebo spracovateľovi alebo obchodníkovi využiť významné vyjednávacíe právomoci vo vzťahu k dodávateľom, predstavujú vážnu hrozbu pre stabilitu podnikov poľnohospodárov; vyzýva Komisiu, aby na úrovni EÚ prijala príslušnú právnu úpravu;
22. vyzýva členské štáty, aby prijali potrebné zmeny právnych predpisov s cieľom zabezpečiť, aby podpora určená mladým ľuďom na začatie činnosti v odvetví poľnohospodárstva a na zlepšenie fungovania poľnohospodárskych podnikov bola vo všetkých vnútroštátnych právnych predpisov klasifikovaná ako kapitálový grant, a nie ako bežná dotácia;
23. uznáva, že poľnohospodári musia byť naďalej schopní starať sa o svoju pôdu a že na to, aby poľnohospodársky podnik fungoval dobre, sa mu musí umožniť rovnaká miera voľnosti a flexibility ako v prípade akéhokoľvek iného druhu podnikania;
24. zdôrazňuje, že platby mladým poľnohospodárom by sa nemali odkladať, ale mali by byť pravidelné a predvídateľné, aby sa prešlo ich zadlženiu, čo by brzdilo ich projekty;
25. naliehavo žiada uplatňovanie prístupu zameraného na výsledky, ktorý podnecuje rozvoj nových inovácií a lepšie riadenie zdrojov, čím sa zlepšujú možnosti motivovaných mladých poľnohospodárov;
26. zdôrazňuje, že na dosiahnutie hospodárskej životaschopnosti poľnohospodárskeho podniku sa mu musí poskytnúť možnosť rozšírenia na kritickú veľkosť zodpovedajúcu hospodárskej realite trhu;
27. zdôrazňuje potrebu zohľadniť rozmanitosť území a najmä zložité oblasti, ktoré si vyžadujú ciele podporu;

Prístup k pôde a boj proti zaberaniu pôdy

28. konštatuje, že prístup k pôde je jednou z hlavných prekážok pre mladých poľnohospodárov a nových účastníkov v poľnohospodárstve v EÚ a je obmedzený nízkou ponukou pôdy na predaj alebo prenájom v mnohých regiónoch, ako aj konkurenciou zo strany iných poľnohospodárov, investorov a domácich užívateľov a v dôsledku problémov so získavaním financií; domnieva sa, že okolnosti obmedzujúce prístup k pôde v každom členskom štáte by sa mali ďalej skúmať; domnieva sa, že problém prístupu k pôde je znásobený súčasnou štruktúrou priamych platieb, ktorá môže viesť k vyšším cenám za prenájom a nákup pôdy, požaduje minimálne aktívne využívanie pôdy a prideluje finančné dotácie z veľkej časti na základe vlastníctva pôdy; domnieva sa, že niektorí poľnohospodári, či už vlastníci alebo nájomcovia, sú motivovaní zachovať svoju činnosť prostredníctvom poskytovateľov služieb na zhodnotenie svojej pôdy alebo tým, že na pôde pracujú minimálne, aby mohli naďalej profitovať z dotácií; odporúča zvýšiť úroveň potrebných činností berúc do úvahy nové poľnohospodárske modely pri pridelovaní platieb zameraných na podporu dosahovania konkrétnych výsledkov (napr. skutočný pracovný čas venovaný poľnohospodárskej činnosti s priradením aj na nové inovácie, tvorbu konkrétnych environmentálnych alebo sociálnych statkov) a zákaz kombinovania dotácií s vyplávaním starobného dôchodku, čo nemožno nijako odôvodniť;

Utorok 29. mája 2018

29. pripomína, že na dosiahnutie udržateľného poľnohospodárstva musia mať mladí poľnohospodári možnosť investovať a nadobudnúť poľnohospodársku pôdu, ako aj získať nové alebo použité stroje a optimalizovať svoje poľnohospodárske techniky;
30. zdôrazňuje, že vlastníci musia mať voľnosť predávať tomu, komu chcú, a vyzýva Komisiu, aby zjednodušila prevod pozemkov a najmä ich dedenie s cieľom uľahčiť mladým ľuďom začatie podnikateľskej činnosti;
31. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na boj proti špekuláciám s poľnohospodárskou pôdou vzhľadom na to, že prístup k pôde je najväčším problémom, ktorému čelia mladí a noví poľnohospodári;
32. vyzýva Komisiu, aby vypracovala odporúčania na úrovni Európskej únie s cieľom aktívnejšie podporovať vnútroštátne politiky týkajúce sa prístupu k pôde na základe najlepších postupov;
33. vyzýva členské štáty, aby pri prístupe k poľnohospodárskej pôde uprednostňovali nových účastníkov a mladých poľnohospodárov úplným využívaním regulačných nástrojov, ktoré už sú úspešne zavedené v niektorých členských štátoch, a to v súlade s výkladovým oznámením Komisie o nadobúdaní poľnohospodárskej pôdy a práve Európskej únie ⁽⁶⁾; v tejto súvislosti sa domnieva, že členské štáty by mohli vytvoriť nástroje, ako napr. banky pôdy, ktorými by sa ďalej uľahčil prístup k pôde a stanovila mapa nevyužitej pôdy dostupnej pre mladých poľnohospodárov;
34. domnieva sa, že je dôležité, aby sa pre mladých poľnohospodárov zaviedla výnimka týkajúca sa v súčasnosti platnej hranice vo výške 10 % na nákup pozemkov, ako je stanovené v nariadení (EÚ) č. 480/2014 z 3. marca 2014 o štrukturálnych fondoch a v usmerneniach pre štátnu pomoc;
35. požaduje väčšiu pomoc zameranú na izolované alebo menej osídlené oblasti alebo oblasti ovplyvnené nedostatočnou generačnou obmenou;
36. žiada Komisiu, aby podporovala výmenu najlepších postupov týkajúcich sa prístupu k pôde v členských štátoch;
37. vyzýva Komisiu, aby vypracovala hodnotenie priameho a nepriameho dosahu spätného odkupovania pôdy a poľnohospodárskych pozemkov osobami s pobytom v tretích krajinách na dostupnosť a ceny poľnohospodárskej pôdy;
38. navrhuje, aby členské štáty v rámci svojich vnútroštátnych politík vytvárali stimuly pre poradenské služby v oblasti poľnohospodárstva a riadenia poľnohospodárskych podnikov s cieľom podporiť a uľahčiť mobilitu pôdy a plánovanie nástupníctva;
39. vyzýva všetky členské štáty, aby zaviedli pomoc pri prevode poľnohospodárskych podnikov v snahe podporiť riadiacich pracovníkov poľnohospodárskych podnikov vo veku nad 55 rokov, ktorí nemajú nástupcov a môžu sa ocitnúť v neistej situácii pri odchode do dôchodku, pod podmienkou, že svoje poľnohospodárske podniky úplne alebo čiastočne odovzdajú jednej alebo viacerým mladým osobám;
40. naliehavo žiada členské štáty, aby vytvorili mechanizmy, ktoré by zaručili spoločné vlastníctvo poľnohospodárskych podnikov, s osobitným dôrazom na mladé ženy s cieľom zabezpečiť dodržiavanie ich práv;
41. zastáva názor, že vymedzenie pojmu aktívny poľnohospodár nesmie spôsobiť žiadnu administratívnu záťaž okrem tej, ktorá vyplýva z poslednej reformy, alebo obmedziť prístup mladých ľudí k poľnohospodárskej činnosti tým, že bude ukladať neprimerané podmienky;
42. konštatuje, že generačnú obmenu a prístup mladých ľudí k poľnohospodárskej pôde v mnohých členských štátoch sťažuje neskorý nástup nasledovníka; domnieva sa, že v súčasnej SPP už nechýbajú stimuly pre starších poľnohospodárov, aby odovzdali svoje podniky mladším generáciám; odporúča opätovne preskúmať vykonávanie opatrení, ktoré by motivovali starších vlastníkov poľnohospodárskych podnikov, aby svoje podniky odovzdali mladým poľnohospodárom, ako je „systém odchodu z poľnohospodárskeho podniku“ a iné stimuly na odchod do dôchodku, s cieľom vyhnúť sa tomu, aby všetka pôda padla do rúk susediacich poľnohospodárskych podnikov; poukazuje na potrebu právnych štruktúr, ako sú poľnohospodárske zoskupenia pre spoločné hospodárenie (*Groupements d'Exploitation Agricoles en Commun*), ktoré môžu mladým ľuďom pomôcť spoločne založiť podnik a uľahčiť medzigeneračnú výmenu;
43. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby stimulovali využívanie možností v rámci rozvoja vidieka na posilnenie nových opatrení, ktorými sa podporí mobilita pôdy, ako sú banky pôdy, iniciatívy zamerané na sprostredkovanie poľnohospodárskej pôdy a iné iniciatívy presadzované na miestnej úrovni na podporu prístupu nových účastníkov k pôde;

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 350, 18.10.2017, s. 5.

Utorok 29. mája 2018

44. domnieva sa, že mladí poľnohospodári v celej Únii by mali mať prístup k pôžičkám za rovnakých podmienok a pri rovnakých úrokových mierach, ktoré by sa nemali líšiť; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby spolu s Európskou investičnou bankou zaviedla vhodné podporné opatrenia a refinančné operácie pre mladých poľnohospodárov;
45. požaduje, aby sa propagovali nové modely spolupráce medzi generáciami poľnohospodárov prostredníctvom partnerstva, družstiev na spoločné využívanie poľnohospodárskych strojov, dlhodobého prenájmu a iných dlhodobých dohôd, dohôd medzi poľnohospodárskymi podnikmi a finančných prostriedkov pre vnútroštátne alebo regionálne organizácie zapojené do podpory a uľahčovania služieb sprostredkovania medzi mladými a staršími poľnohospodármi (ako sú služby v oblasti mobility pôdy);
46. poukazuje na to, že väčšia a silnejšia miera organizovania sa poľnohospodárov, a to zakladaním družstiev a vytváraním organizácií výrobcov v sektorech regulovaných na úrovni EÚ prostredníctvom nariadenia o spoločnej organizácii trhu, môže pomôcť dosahovať vyššiu ziskovosť poľnohospodárstva a chrániť príjmy poľnohospodárov, najmä mladých poľnohospodárov, a to podporou pri rozhodnutiach o výrobe a čo najlepším využitím vidieckych oblastí; dodáva, že štrukturálna reforma organizácií výrobcov zameraná na posilnenie ich postavenia, zvýšenie ich zodpovednosti a efektívnosti a na väčšiu agregáciu môže postupom času účinne prispieť predovšetkým k ochrane a zvyšovaniu ziskovosti tohto odvetvia;
47. berie na vedomie, že situácie generačnej obmeny v rámci rodín a v prípade nových účastníkov trhu sú rozdielne; domnieva sa, že odborná príprava a kurzy musia byť prispôbené potrebám tých, ktorí plánujú prevziať rodinný podnik alebo založenie nového podniku;
48. zdôrazňuje, že mladé ženy by mali byť podporované, aby prevzali zodpovednosť za riadenie v poľnohospodárstve, a mala by sa im poskytnúť primeraná podpora týkajúca sa prístupu k pôde, úverom a prehľbovaniu znalostí pravidiel a predpisov;
49. domnieva sa, že rozhodnutie o tom, či treba regulovať prístup k poľnohospodárskej pôde a zaviesť stimuly alebo obmedzenia na tento účel, prináleží členským štátom, najmä pokiaľ ide o riešenie fenoménu zaberania pôdy v EÚ a o nabádanie mladých poľnohospodárov na založenie podniku;
50. vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi a zainteresovanými stranami ďalej rozvíjala nedávno prijaté oznámenie o systéme kritérií pre trh s pozemkami s cieľom zabezpečiť, aby právo EÚ skutočne zachovávalo rovnaké podmienky pre všetkých potenciálnych kupujúcich pozemkov – vrátane pozitívnej diskriminácie v prospech poľnohospodárov z EÚ – a aby členské štáty mali úplne jasno v tom, aké opatrenia sú v kontexte štyroch základných slobôd povolené na regulovanie trhu s pozemkami s cieľom umožniť tak poľnohospodárom ľahšie získať pôdu na poľnohospodárske a lesnícke účely; vyzýva Komisiu, aby pozastavila súčasné konania vo veci porušenia právnych predpisov zamerané na posúdenie zlučiteľnosti právnych predpisov členských štátov o predaji poľnohospodárskej pôdy s právom EÚ až do konečného znenia oznámenia obsahujúceho vyššie uvedené kritériá;
51. zastáva názor, že politika týkajúca sa pozemkov štátu a mestského a územného plánovania (napr. dopravná infraštruktúra) by mala brať ohľad na praktiky plytvania pôdou a zanechania pôdy a túto pôdu prinavrátiť odvetviu poľnohospodárstva tak, aby viac poľnohospodárskych úžitkových plôch bolo k dispozícii na začatie činnosti mladých poľnohospodárov;
52. víta výkladové oznámenie Komisie o nadobúdaní poľnohospodárskej pôdy a práve Európskej únie, poukazuje však na to, že z oznámenia dostatočne nevyplýva to, ako regulovať nákupy podielov skupinami podnikov, ktoré často pôsobia na nadnárodnej úrovni; vyzýva Komisiu, aby v tomto zmysle aktualizovala uvedené oznámenie;
53. poukazuje na dôležitosť jednotnosti opatrení na miestnej a celoštátnej úrovni a úrovni EÚ, ktoré sú zamerané na mladých poľnohospodárov; žiada členské štáty, aby uľahčili generačnú obmenu, napríklad prostredníctvom dedičského a daňového práva, predpisov upravujúcich prístup k pôde, územného plánovania a stratégií odovzdávania poľnohospodárskych podnikov;
54. vyzýva členské štáty, aby poskytovali ženám spravodlivý prístup k pôde s cieľom nabádať ich, aby sa usadili vo vidieckych oblastiach a zohrávali plnohodnotnú a aktívnu úlohu v odvetví poľnohospodárstva;
55. vyzýva Komisiu, aby financovala štúdiu o súčasnom stave koncentrácie pôdy v EÚ, v ktorej sa zohľadní fenomén skupín podnikov s dcérskymi spoločnosťami, ktoré nadobúdajú a kontrolujú pozemky prostredníctvom nákupu podielov, a v ktorej sa rozoberú riziká, ktoré predstavuje koncentrácia pôdy, nielen pokiaľ ide o prístup mladých poľnohospodárov a nových účastníkov k pôde, ale aj z hľadiska dodávok potravín, zamestnanosti, životného prostredia, kvality pôdy a rozvoja vidieka vo všeobecnosti;

Utorok 29. mája 2018

56. zastáva názor, že EÚ by mala prijať právne predpisy o kvalite pôdy vzhľadom na zhoršovanie kvality pôdy v dôsledku nevhodného poľnohospodárskeho vývoja; poukazuje na to, že zhoršovanie pôdy ovplyvňuje trh s pozemkami a ceny pozemkov, ale takisto znižuje výrobnú kapacitu pozemkov, ktoré sa odovzdajú budúcim generáciám poľnohospodárov;

57. konštatuje, že súčasný systém platieb SPP a najmä oddelené platby nepodporujú odovzdávanie poľnohospodárskej pôdy a mladých poľnohospodárov a dostatočne nechránia pred volatilitou poľnohospodárskych cien, voči ktorej sú zo zjavných dôvodov zraniteľnejší, pretože s podnikaním iba začínajú a chýba im praktická skúsenosť alebo majú k dispozícii len obmedzené finančné prostriedky;

Odborná príprava, inovácie a komunikácia

58. poznamenáva, že treba modernizovať a vo väčšej miere zdôrazniť význam ponúkanej odbornej prípravy vo vidieckych regiónoch, a to popri aktívnom zapojení národných poradenských služieb; je presvedčený, že by sa mal uľahčiť prístup k Európskemu sociálnemu fondu a zvýšiť rozpočet na odbornú prípravu vo vidieckych oblastiach;

59. zdôrazňuje najnovšiu iniciatívu EÚ, t. j. Európsky zbor solidarity, ktorá vytvára príležitosti pre mladých ľudí, aby mohli vykonávať dobrovoľnícku prácu alebo pracovať na projektoch v oblasti prírodných zdrojov a v rôznych oblastiach, ako je poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rybárstvo;

60. odporúča zasadzovať sa o to, aby títo mladí ľudia vstupovali do družstiev, ktoré by im automaticky poskytovali dôležité poradenstvo týkajúce sa marketingu, výroby a iných aspektov súvisiacich s ich poľnohospodárskym podnikom;

61. zdôrazňuje potrebu prehodnotiť kritériá týkajúce sa podpory začleňovania mladých ľudí do spoločnosti, nad ktorou nemajú žiadnu kontrolu, pričom pomoc, ktorú mladí ľudia dostávajú, by mala byť úmerná ich významu v spoločnosti;

62. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby potenciálnym a potvrdeným mladým poľnohospodárom ponúkali viac príležitostí odbornej prípravy a poradenstva vrátane zručností v oblasti poľnohospodárskych startupov a poľnohospodárstva, ako aj technologických, nových technických a podnikateľských zručností, ako je uvádzanie na trh, vytváranie sietí, komunikácia, inovácia, multifunkcionalita, diverzifikácia a finančné odborné znalosti;

63. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby poskytovali viac príležitostí odbornej prípravy a viac možností a stimulov na medzinárodnú mobilitu; podporuje vytvorenie schémy typu Erasmus súvisiacej s odbornou prípravou s cieľom zlepšiť zručnosti a skúsenosti mladých poľnohospodárov, aj vzhľadom na nové technológie a nové obchodné modely, a s cieľom umožniť účinný a efektívny prenos vedomostí;

64. domnieva sa, že je dôležité podporovať rozširovanie sietí výskumníkov, akademických pracovníkov, manažérov a mladých európskych poľnohospodárov, ktorí majú záujem o určovanie nových modelov hospodárskeho rozvoja s cieľom nájsť inovatívne riešenia sociálnych a trhových potrieb, ktoré vznikajú v dôsledku nového svetového vidieckeho obchodu;

65. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby mladým poľnohospodárom a novým účastníkom sprístupnili informácie o inovatívnych a nekonvenčných prístupoch, ktoré sú najhodnejšie pri zakladaní nového poľnohospodárskeho podniku, ako je vypracovanie nových obchodných modelov založených na konečných používateľoch, rozvíjanie udržateľnejších poľnohospodárskych systémov a nových modelov organizácie (napr. podielové hospodárenie, predbežné financovanie, crowdsourcing), posilňovanie väzieb medzi poľnohospodárstvom a miestnym spoločenstvom a prispôbovanie tradičných znalostí rozvoju obchodných inovácií (napr. remeselnej výroby potravín);

66. požaduje v záujme minimalizovania počtu spoločností ukončujúcich podnikateľskú činnosť, aby sa zaviedol mechanizmus na monitorovanie podnikov alebo na poskytovanie poradenstva podnikom s cieľom zabezpečiť mladým ľuďom nepretržitú podporu pri rozhodovaní, a to aspoň v prvých troch rokoch činnosti ich spoločnosti;

67. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali iniciatívy, ako je francúzska iniciatíva „Demain je Serai paysan“, ktorej cieľom je propagovať poľnohospodárske povolania u mladých ľudí a poskytovať im všetky informácie potrebné na absolvovanie príslušnej odbornej prípravy a na založenie poľnohospodárskeho podniku;

Utorok 29. mája 2018

68. zastáva názor, že v poľnohospodárskom odvetví by sa malo vytvoriť ústretové prostredie pre mladých ľudí prostredníctvom kolektívnych a solidárnych štruktúr, ako sú spoločné poľnohospodárske skupiny poľnohospodárskeho podniku (spolky poľnohospodárov), družstvá na využívanie spoločného poľnohospodárskeho vybavenia, družstvá na spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a ich uvádzanie na trh, skupiny deliace sa o prácu, služby zastupovania, skupiny vzájomnej pomoci, skupiny pre poradenstvo a inovácie v oblasti poľnohospodárstva, združenia poľnohospodárov a spotrebiteľov, siete poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych subjektov (LEADER) atď.; zdôrazňuje, že takáto forma spolupráce pomáha odborníkom vymieňať si skúsenosti, využívať poradenstvo a spoločne znášať určité výdavky, čo je dôležité pre rozpočet a príjmy mladých ľudí, ktorí musia často platiť vysoké počiatočné náklady;

69. poukazuje na význam toho, aby mladí ľudia vo vidieckych oblastiach mali prístup k rovnakým službám a infraštruktúre (napríklad vysokorýchlostné širokopásmové pripojenie, školy a predškolské zariadenia, cesty atď.) ako mladí ľudia žijúci v mestách; považuje preto za nevyhnutné zabezpečiť, aby mladí poľnohospodári vo vidieckych oblastiach boli schopní rozvíjať svoje poľnohospodárske podniky a podporovať svoje rodiny;

70. požaduje podporiť podnikateľského ducha a iniciatívy žien, najmä propagovaním vlastníctva žien a sietí mladých poľnohospodárov, nových účastníčok a podnikateliek, ako aj zabezpečením jednoduchšieho prístupu podnikateliek na vidieku k investíciám a úverom vo finančnom sektore, čo im umožní vybudovať takú podnikateľskú činnosť, ktorá im poskytne stabilnú obživu,

71. domnieva sa, že generačná obmena závisí od príťažlivosti povolania poľnohospodár, ale najmä od toho, či toto povolanie dokáže zabezpečiť príjmy pre tých, ktorí sa takto chcú živiť; zdôrazňuje, že aby bolo poľnohospodárstvo životaschopné, SPP musí umožniť určitú úroveň regulácie trhu, najmä vtedy, keď trhy nefungujú dobre a spôsobujú krízy; poukazuje na to, že súčasná deregulácia trhov má negatívny vplyv na rozvoj poľnohospodárstva, odvracia mladých ľudí od tohto odvetvia a má vážny vplyv na mladých ľudí, ktorí už založili poľnohospodársky podnik a kvôli nákladom na začatie činnosti sú veľmi zadĺžení;

Verejné služby

72. domnieva sa, že vývoj moderných agroekologických poľnohospodárskych postupov a nových obchodných modelov atraktívni poľnohospodárstvo v očiach mladých poľnohospodárov; zdôrazňuje, že mladí poľnohospodári musia byť vyškolení a kvalifikovaní v oblasti moderných technológií, najmä s cieľom riešiť súčasné a budúce výzvy v oblasti životného prostredia; zdôrazňuje potrebu podporovať inovatívne a neštandardné prístupy, ako sú agroekológia, nové obchodné modely na základe koncových používateľov, digitálne poľnohospodárske technológie a inteligentné riešenia, a naliehavo žiada Komisiu, aby zabezpečila, že každá budúca SPP bude odrážať túto skutočnosť;

73. konštatuje, že mladí poľnohospodári predstavujú veľký potenciál z hľadiska inovácie a diverzifikácie, lebo zvyčajne majú väčšie zručnosti a lepšie manažérske schopnosti a sú ochotnejší vstúpiť na nové trhy, vytvárať nové výrobné metódy a čo najlepšie využívať technologický pokrok a inovácie v odvetví poľnohospodárstva, ktoré môže najmä prispieť k riešeniu environmentálnych výziev, ktorým čelí poľnohospodárstvo; domnieva sa preto, že je nevyhnutné poskytnúť zásadnú podporu mladým ľuďom, ktorí chcú zavádzať inovačné výrobné techniky a postupy, ako napríklad presné poľnohospodárstvo a ochranné systémy, ktorých cieľom je zvýšiť nákladovú efektívnosť a environmentálnu udržateľnosť sektoru poľnohospodárstva; vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila výskum používania technológií a poľnohospodárskych postupov, ktoré umožňujú udržateľné poľnohospodárstvo s nízkym vplyvom na životné prostredie; zdôrazňuje, že vytváranie nových pracovných miest a ich zabezpečenie spolu s podporou inovácie a digitalizácie v oblasti poľnohospodárskej odbornej prípravy má zásadný význam pre konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v EÚ;

74. zdôrazňuje, že poľnohospodári potrebujú prístup k infraštruktúre, cenovo dostupným a vysokokvalitným verejným zariadeniam a službám vrátane zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia, pomoci, odbornej prípravy, kultúrnych služieb, poštových úradov, verejnej dopravy a lepších ciest; poznamenáva, že rovnaké podmienky a životná úroveň by mali byť zabezpečené pre mladých ľudí žijúcich vo vidieckych oblastiach ako pre tých, ktorí žijú v mestských oblastiach, aby sa nezvyšovalo ďalšie vyľudňovanie vidieka a nerástli územné rozdiely;

75. žiada Komisiu a členské štáty, aby sa pevne zaviazali vytvoriť kanály priameho marketingu, ktoré mladým poľnohospodárom umožnia predávať ich výrobky na miestnych trhoch udržateľnejším spôsobom a s väčším ziskom;

Utorok 29. mája 2018

76. upozorňuje, že na to, aby sa malé poľnohospodárske podniky a vidiecke oblasti ďalej rozvíjali udržateľným spôsobom, je potrebná generačná obmena;

77. vyzýva Komisiu, aby vytvorila program pre vidiek, ktorý musí zahŕňať koordinované opatrenia v rámci rôznych úniových, vnútroštátnych, regionálnych a miestnych politík rozvoja vidieka;

78. zdôrazňuje, že v rámci SPP sa musia uplatňovať inteligentné prístupy, lebo vďaka týmto novým riešeniam sa život vo vidieckych oblastiach stáva pre mladých ľudí príťažlivejším;

Opatrenia na zastavenie vyľudňovania vidieka

79. domnieva sa, že mladým poľnohospodárom treba ponúknuť dlhodobú perspektívu, aby sa zastavilo vyľudňovanie vidieka, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby preskúmali nové iniciatívy na budovanie infraštruktúry potrebnej na podporu nových podnikateľov a ich rodín vo vidieckych oblastiach;

80. odporúča v tejto súvislosti, aby sa zväzila možnosť harmonizácie opatrení v rámci programov rozvoja vidieka a prvého piliera SPP, politiky súdržnosti EÚ a opatrení na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni s cieľom zlepšiť ich účinnosť;

81. poukazuje na to, že inovácie nie sú len vecou poľnohospodárskych metód a nových strojov, ale zahŕňajú aj rozvoj nových obchodných modelov vrátane nástrojov predaja a marketingu, odbornej prípravy a zhromažďovania údajov a informácií;

82. vyzýva Komisiu, aby pri nadchádzajúcej reforme SPP zamerala priame platby na malé podniky a agroekologické poľnohospodárstvo, keďže z toho budú výrazne profitovať mladí a začínajúci poľnohospodári;

83. poukazuje na to, že aj vo vidieckych oblastiach by sa mali poskytovať služby na zmiernenie tlakov na poľnohospodárstvo, ako je odborné a finančné poradenstvo a poradenstvo v oblasti riadenia poľnohospodárskych podnikov;

84. zdôrazňuje potrebu zabezpečiť širokopásmové pripojenie vo vidieckych a odľahlých oblastiach; víta rôzne iniciatívy v oblasti „inteligentných dedín“, ktorých konečným cieľom musí byť vytvorenie nových pracovných príležitostí a zabezpečenie zamestnanosti pre mladých ľudí vo vidieckych oblastiach, a to buď vo forme doplňujúcich činností v poľnohospodárskych podnikoch alebo nepoľnohospodárskych činností (sociálna starostlivosť, mobilita, zdravotná starostlivosť, cestovný ruch, energetika); domnieva sa, že vzhľadom na čoraz väčšiu produktivitu v poľnohospodárstve a na pokles cien poľnohospodárskych výrobkov bude čoraz ťažšie dosiahnuť dostatočný príjem zo základnej poľnohospodárskej činnosti, najmä v prípade malých poľnohospodárskych podnikov;

85. vyjadruje presvedčenie, že každá úspešná stratégia pre generačnú obmenu a podporu mladých poľnohospodárov by mala uplatňovať holistický prístup s cieľom uľahčiť mladým poľnohospodárom prístup k pôde, financiám, poradenským službám a odbornej príprave a mala by sa zobrať do úvahy výmena medzi generáciami v prospech mladých a starších poľnohospodárov; podčiarkuje, že poľnohospodárstvo, ktoré je pre ľudstvo životne dôležité, by sa vďaka tomu mohlo stať atraktívnym odvetvím pre mladých poľnohospodárov a širšiu spoločnosť;

86. konštatuje, že silná podpora pre mladých začínajúcich poľnohospodárov a na rozvoj nových hospodárskych činností v sektore poľnohospodárstva v EÚ má zásadný význam pre budúcnosť vidieckych oblastí a treba ju posilniť ako súčasť novej SPP po roku 2020;

Životné prostredie a udržateľnosť

87. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila väčšiu konzistentnosť medzi environmentálnymi opatreniami a zaistila, že tieto opatrenia sú harmonizované; opätovne pripomína, že mladí poľnohospodári potrebujú opatrenia, ktoré sú jasné a ľahko realizovateľné;

88. domnieva sa, že v záujme zachovania osídlenia vidieckych oblastí a zabezpečenia podobnej životnej úrovne pre ľudí, ktorí tam žijú, v porovnaní s mestskými oblasťami je potrebné naliehavo odstrániť regulačné a administratívne prekážky, aby prevádzkovatelia poľnohospodárskych podnikov mohli vykonávať doplnkové poľnohospodárske a nepoľnohospodárske činnosti, najmä čo sa týka sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti, cestovného ruchu, mobility starších ľudí a sektora energetiky, čím by sa zabezpečil primeraný príjem pre prevádzkovateľov poľnohospodárskych podnikov a ich rodiny a znížilo by sa riziko vyľudňovania vidieckych oblastí;

Utorok 29. mája 2018

89. požaduje, aby sa nadviazala nový dialóg s občianskou spoločnosťou o budúcnosti agropotravinárskeho priemyslu s cieľom vytvoriť skutočný obraz toho, čo zahŕňa poľnohospodárstvo, a zlepšiť poznatky o tom, čo to znamená byť poľnohospodárom, a o spôsobe výroby potravín;

Iné

90. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na zabezpečenie príjmov poľnohospodárov v súvislosti s rozličnými klimatickými, zdravotnými a hospodárskymi rizikami, a tým zvýšili odolnosť poľnohospodárskych podnikov, najmä zavedením nových a posilnením existujúcich nástrojov riadenia rizík;

91. upriamuje pozornosť na osobitné charakteristiky najvzdialenejších regiónov EÚ, ktorých jedinečné podmienky z hľadiska životného prostredia, klímy a zdravia sú veľmi odlišné od podmienok na európskom kontinente, a preto žiada, ako sa ustanovuje v článku 349 ZFEÚ, aby sa tieto regióny a ich osobitné potreby a prostriedky zohľadnili pri vykonávaní a rozvoji nástrojov SPP pre mladých poľnohospodárov, a to aj pokiaľ ide o prístup k financovaniu;

92. zdôrazňuje, že malé a rodinné podniky, ktoré pôsobia v ťažkých podmienkach a hľadajú dodatočné zdroje príjmov, by sa mali ešte väčšmi podporovať, a to napríklad financovaním poradenských služieb alebo inovatívnych obchodných modelov;

93. odporúča, aby sa pri generáčnej obmene zohľadňovala aj výmena medzi generáciami v prospech mladých a starších poľnohospodárov; konštatuje, že je dôležité, aby poľnohospodári vypracovali plán odovzdávania poľnohospodárskych podnikov, a poznamenáva, že sú potrebné prechodné platby na uľahčenie tohto odovzdávania;

o

o o

94. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii, Európskemu dvoru audítorov, ako aj vládam a parlamentom členských štátov.
